

*Finansdepartementet
Avdelningen för offentlig förvaltning,
Enheten för offentlig upphandling
103 33 Stockholm*

Remissvar – Konkurrensverkets rapport ”Hantering av onormalt låga anbud som inte är seriöst menade” (Fi 2025/01806)

Inledning

Svenska Taxiförbundet har tagit del av regeringens promemoria (Fi2025/01806) per den 2025-11-17 och önskar inkomma med synpunkter gällande konkurrensverkets rapport. Förbundet är ej formell remissinstans men hoppas att våra synpunkter ändå kan tas med i det fortsatta arbetet, då offentligt upphandlade persontransporter som färdtjänst, sjukresor och skolskjuts utgör en väsentlig del av svenska taxiåkeriers verksamhet.

Konkurrensverkets förslag

Svenska Taxiförbundet ser positivt på att konkurrensverket föreslår att tillämplig svensk lag nu förtydligas med EU-domstolens rättspraxis.

Konkurrensverkets utredningsuppdrag var dock begränsad till att endast beröra bestämmelserna om onormalt låga anbud och inte bestämmelserna om exempelvis uteslutning av leverantörer. Svenska Taxiförbundet menar att utredningsuppdraget även borde ha innehållit en översyn av gällande EU-rättslig praxis avseende kvalificeringskrav och uteslutningsgrunder eftersom det i regelverket finns möjligheter att ställa kvalificeringskrav om bland annat ekonomisk och finansiell ställning, något som skulle kunna möjliggöra ett utestängande av leverantörer som inte har ekonomisk möjlighet att utföra uppdraget,

Som konkurrensverket korrekt inledningsvis konstaterar så kan ändringsförslag ”*inte utformas på ett sätt som strider mot fördrag, direktiv och EU-domstolens rättspraxis*”. Av detta följer till exempel att ”*införandet av golvpriser, det vill säga krav eller kriterier som innebär att anbud som understiger en viss uppsatt gräns förkastas automatiskt, skulle strida mot de direktivsstyrda bestämmelserna om onormalt låga anbud och fördragets grundläggande principer*”.

Av detta följer även att alla ändringsförslag, oavsett var de kommer ifrån, är starkt begränsade av EU-domstolens rättspraxis och att införandet av nya bestämmelser gällande offentlig upphandling varken får eller kan strida mot eller på annat sätt innebära ett överträdande av Upphandlingsdirektiven.

Oaktat detta är det välkommet att konkurrensverket nu föreslår att gällande rättspraxis från EU-domstolen förs in i den svenska lagtexten, som ett verktyg för upphandlande myndigheter som kanske inte alltid är fullt uppdaterade med EU-domstolens rättspraxis så att dessa kan säkerställa att de kan använda vissa rättsliga verktyg för att hantera vad som ses av konkurrerande anbudsgivare som ett "onormalt lågt" pris. Dock hade Svenska Taxiförbundet gärna sett att svensk lagtext även hade kompletterats med ett förtydligande av rättspraxis från EU-domstolen gällande kvalificerings- och uteslutningsgrunder.

Att anbudsgivare lämnar in anbud där priset understiger ersättningen för tjänsten förekommer. Dock så har EU-domstolen förklarat att "*strategiska priser*" inte är förbjudna i sig och EU-domstolen har till och med i ett avgörande konstaterat att ett anbud inte automatiskt kan förkastas enbart av det skälet att det pris som erbjudits är noll. För taxibranschens del så har vi sett att aktörer inte bara lämnar in väldigt låga anbud på samhällsbetalda resor som färdtjänst, skolskjuts eller sjukresor, utan att dessa aktörer även tilldelas dessa kontrakt. I flera fall kan det i efterhand konstateras att anbuderna var rena "luftslottsanbud", att anbudsgivaren vid anbudets ingivande saknade kapacitet och inte heller hade åberopat andra företags kapacitet, att de varken vid tilldelning och avtalstecknande hade den nödvändiga kapaciteten samt att de ekonomiska förutsättningarna helt uppenbart saknats. I dessa fall har det handlat om rent uppenbart olämpliga aktörer som utan någon kapacitet lyckats få tilldelning.

Svenska Taxiförbundet inser att priset är en faktor på en öppen marknad. Av gällande EU-rättslig praxis så kan ett "onormalt lågt anbud" enbart förkastas om den förklaring som anbudsgivaren lämnar inte på ett tillfredsställande sätt kan anses styrka att tjänsten kommer att utföras, trots det låga priset. Förklaringen skall således enbart utgöras av en 'försäkran' om tjänstens utförande, inte om hur det låga priset har räknats ut. Svenska Taxiförbundet menar dock att bruket av onormalt låga priser i mångt och mycket redan idag kan beivras om upphandlande myndigheter utvärderar anbud och tilldelar kontrakt på utvärderingsgrunden "*bästa förhållandet mellan pris och kvalitet*" (16 kap 1 § 2 st. 1 p. LOU och LUF) i stället för att tilldela kontrakt på utvärderingsgrunden "*pris*" (16 kap 1 § 2 st. 3 p). Med ett ökat antal i upphandlingsunderlaget angivna kvalitetsparametrar, med viteskrav om dessa inte uppfylls av leverantören, skulle många oseriösa aktörer inom taxibranschen förmodligen kunna uteslutas ur upphandlingen i ett tidigt skede.

Avslutningsvis vill Svenska Taxiförbundet framföra att det bästa forumet för påverkan av kommande upphandlingsregler är den process som EU-kommissionen inledde i december 2024 (med en inledande första public consultation). I och med att EU-kommissionen nu inlett en process som förhoppningsvis kan leda till ett förslag på nya förbättrade upphandlingsregler är det viktigt att regeringen är aktiv och för fram för taxibranschen viktiga synpunkter till EU-kommissionen.

Svenska Taxiförbundet har en aktiv dialog med EU-kommissionen under den inledande fasen av deras revideringsarbete, och har även bidragit med synpunkter i det inledande allmänna samrådet. Vi välkomnar således ett möte med regeringen där vi kan bidra med konstruktiva förslag på praktiskt genomförbara nya lydelse i upphandlingsdirektiven som regeringen tar med sig i rådsgruppsmöten med EU-kommissionen gällande denna översynsprocess.

Med vänlig hälsning

Svenska Taxiförbundet

Natalee Ågren
VD

Tommy Pilarp
Chefjurist, LL M